



PRENUMERATA.

Rocznie 48 Mk., Kr., 96
półrocznie 24 Mk., Kr., 48
kwartalnie 12 Mk., Kr.,
ron 24.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

OGŁOSZENIA.

Cena za wiersz drobne-
go pisma (petit) po tek-
ście 1 mk.

Numer pojedynczy
20 fenigów.

Redakcja i Administracja Miodowa Nr. 20. Redakcja otwarta od 9 — 3 p. p. Redaktor przyjmuje od 1 — 2 p. p. Telef. red. 44-05. Telef. admin. 44-50.

DZIAŁ URZĘDOWY.

REGULAMIN KOMISJI TARYF CELNYCH.

§ 1. W celu opracowywania wniosków do taryfy celnej, odpowiadającej potrzebom Państwa Polskiego, utworzona zostaje przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu na skutek rozporządzenia Ministra „Komisja taryf celnych”.

§ 2. Komisja taryf celnych:

a) opracowuje w jaknajkrótszym przeciągu czasu, a w każdym razie nie później, niż do 1 lipca 1919 r., zmiany w autonomicznej taryfie celnej rosyjskiej, w myśl p. 1 uchwały Rady Ministrów z d. 26 maja 1919 r.;

b) projektuje w następstwie zmiany w niej i uzupełnienia niezbędne;

c) zbiera materiały i opracowuje wnioski do pierwszej polskiej taryfy celnej.

§ 3. Przy Komisji istnieją organy: doradcy — Rada, i wykonawczy — Wydział Polityki Przemysłowej.

§ 4. Komisja:

a) rozpatruje wszystkie wnioski, dotyczące taryf celnych, pochodzące od Rady, organów rządowych, instytucji społecznych i osób prywatnych i

b) decyduje swe za pośrednictwem przewodniczącego przedstawia Ministrowi Przemysłu i Handlu. Minister Przemysłu i Handlu porozumiewa się z Ministrem Skarbu, który, w myśl p. 2 uchwały Rady Ministrów z d. 26 maja 1919 r., wydaje odpowiednie rozporządzenie o zmianach w obowiązującej taryfie celnej.

§ 5. Rada:

a) inicjuje zmiany w istniejących taryfach celnych,

b) rozważa skierowane do Komisji projekty taryf celnych,

c) stawia wnioski, dotyczące obowiązujących lub zamierzonych taryf celnych, oraz organizacji odnosnych prac przygotowawczych.

§ 6. Wydział Polityki Przemysłowej:

a) prowadzi wszelkie czynności biurowe,

b) przygotowuje dla Komisji i Rady fachowe referaty i materiały w sprawach taryf celnych,

c) po ustaleniu przez Komisję wniosków w sprawie taryf celnych opracowuje ich redakcję ostateczną,

d) decyzyje Komisji przesyła do zatwierdzenia w myśl § 4b.

§ 7. Komisje stanowią:

a) przewodniczący, mianowany przez Ministra Przemysłu i Handlu, któremu jest bezpośrednio podległy,

b) delegaci Ministerstw: 1) Skarbu, który jest zastępcą przewodniczącego, 2) Przemysłu i Handlu, którym jest Naczelnik Wydziału Polityki Przemysłowej, 3) Rolnictwa i Dóbr Państwowych, 4) Apropozycji, oraz 5) Spraw Zagranicznych.

§ 8. Radę stanowi 25 przedstawicieli organizacji społecznych, a mianowicie:

1) 3 delegatów Towarzystwa Przemysłowców Królestwa Polskiego,

2) 1 delegat Rady Zjazdów Górniczych,

3) 1 delegat Komitetu Giełdowego,

4) 1 delegat Stowarzyszenia Kupców w Warszawie,

5) 1 delegat Centralnego T-wa Rolniczego w Warszawie,

6) 1 delegat Stowarzyszenia Techników w Warszawie,

7) 1 delegat Stowarzyszenia Ekonomistów w Warszawie,

8) 1 delegat Związku Kółek Rolniczych,

9) 2 delegatów Izby Handlowej i Przemysłowej w Krakowie,

10) 2 delegatów Izby Handlowej i Przemysłowej we Lwowie,

11) 1 delegat Związku Górników i Hutników polskich w Krakowie,

12) 1 delegat Galicyjskiego T-wa Gospodarczego we Lwowie,

13) 1 delegat T-wa Rolniczego w Krakowie,

14) 2 delegatów Związku Przemysłowców w Bielsku-Białej,

15) 3 delegatów Rady Narodowej w Cieszynie,

16) 3 delegatów Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu, oraz Przewodniczący Komisji, który kieruje obradami Rady.

W posiedzeniach Rady mogą uczestniczyć członkowie Komisji.

§ 9. Biurowość Komisji i Rady prowadzi specjalny urzędnik, wyznaczony przez Wydział Polityki Przemysłowej.

§ 10. Przedstawiciele Ministerstw do Komisji delegują odnośnie Ministerstwa.

§ 11. Przedstawiciele organizacji społecznych w Radzie są delegowani przez organizacje odnośnie i mogą być przez nie odwołani.

§ 12. Członkowie Komisji i Rady obowiązani są być na wszystkich posiedzeniach odnosnych instytucji. W razie, jeżeli członek Komisji lub Rady nie przybędzie na 3 z rzędu posiedzenia bez umotywowania przyczyn, przewodniczący winien zawiadomić Ministerstwo, względnie organizację, którą członek reprezentuje, i prosić o wyznaczenie innego delegata.

§ 13. Wnioski Rady i decyzje Komisji zapadają prostą większością głosów i są miarodajne, o ile w posiedzeniu bierze udział przynajmniej połowa członków. W razie równości głosów, głos przewodniczącego daje przewagę.

§ 14. W pracach Komisji, przyjmują udział rzeczoznawcy, zapraszani przez przewodniczącego z jego inicjatywy lub na skutek wyboru ich przez Komisję lub Radę, lub delegacji ich przez organizacje społeczne, wymienione w § 8.

§ 15. Koszty, związane z utrzymaniem Komisji taryf celnych, pokrywane zostają z funduszy, przewidzianych na utrzymanie Wydziału Polityki Przemysłowej w budżecie Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Zatwierdzam:

Minister Przemysłu i Handlu:
w/z.

(—) Henryk Strasburger.

D. 31 maja 1919 r.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w wykonaniu dekretu z dnia 5 lutego 1919, Dz. Praw Nr. 12, poz. 136 w przedmiocie

wprowadzenia podatku od zysków wojennych.

(Ciąg dalszy),

§ 21

Przy ustalaniu zysku względnie dochodu z lat wojennych należy wylczyć z podstaw przychody (art. 14), jak np. z wygranych losowych i loteryjnych, ze spadków, darowizn i podobnych bezpłatnych datków, przychody jednorazowe z długoletnich prac: jak nadzwyczajne honoraria autorów, lub wynagrodzenia za wynalazki, jednorazowe przychody z nadzwyczajnych wyrębów lasów. Z przychodów z nadzwyczajnych wyrębów lasów podpadają jednak podatki nadwyżki, osiągnięte wskutek podwyższenia się cen drzewa w latach wojennych.

Za podwyżkę cen uważa się tylko tę kwotę, która równa się różnicy między przychodem, osiągniętym w roku wojennym, a przychodem, obliczonym od tej samej ilości materiału według przeciętnych cen drzewa z ostatnich trzech lat pokojowych.

Za nadzwyczajny wyręb lasu uważa się taki, który przewyższa znacznie roczny normalny użytek drzewa w racjonalnie prowadzonym gospodarstwie leśnym względnie roczny normalny przyrost drzewa, przyczem obojętne jest, czy nadzwyczajny wyręb lasu nastąpił z woli, czy też wbrew woli właściciela gospodarstwa leśnego, np. wskutek, klęski elementarnej i t. p.

§ 22.

Przy ustalaniu normalnego zysku lub dochodu z roku 1913, względnie z przecięcia trzech ostatnich

lat pokojowych, potrzebnego do porównania dla obliczenia podległej podatkowi nadwyżki zysku, względnie dochodu z lat wojennych, należy również wylczyć wspomniane wyżej jednorazowe nadzwyczajne przychody, natomiast dochód, zmniejszony w latach pokojowych wskutek nadzwyczajnych ubytków, jak np. z powodu klęsk elementarnych, przerwy w ruchu przedsiębiorstwa i t. p., ustalić w pełnej normalnej wysokości całego roku przez oszacowanie (art. 16).

§ 23.

Zyski ze sprzedaży przedmiotów majątkowych (gruntów, budynków, fabryk, papierów wartościowych i t. p.) wliczyć należy do podstaw wymiaru podatku tylko w tym wypadku, jeżeli sprzedaż nastąpiła w wykonywaniu zajęcia zawodowego, np. przez spekulatorów gruntowych lub budowlanych, bankierów i t. p., lub, jeżeli z pojedynczej sprzedaży osiągnięto zysk z interesu spekulacyjnego (art. 15).

Czy sprzedaż nastąpiła z wykonania interesu spekulacyjnego, ocenić należy według istniejących okoliczności poszczególnego wypadku.

Właściwość sprzedanego przedmiotu majątkowego, okoliczności, wśród których nabycie i sprzedaż nastąpiła, czas trwania posiadania i sposób gospodarki w ciągu tego czasu dostarczą wskazówek do ocenienia, czy przy nabywaniu miano głównie na celu trwałe użytkowanie z posiadaniem połączonym, czy też osiągnięcie zysku ze sprzedaży przedmiotu majątkowego, przez oczekiwane podwyższenie się wartości pieniężnej. Tylko w tym ostatnim wypadku byłaby późniejsza odsprzedaż wykonaniem interesu spekulacyjnego.

§ 24.

Powyższe postanowienia, odnoszące się do sposobu ustalania podstaw wymiaru podatku za lata wojenne, a w szczególności co do przychodów, rozchodów i dopuszczalnych potrąceń, mają zastosowanie także przy oszacowaniu normalnego zysku, względnie dochodu z lat pokojowych, potrzebnego do porównania, celem obliczenia podległej podatkowi nadwyżki zysku, względnie dochodu.

Potrącenia, wymienione w § 20 pod 1) do 4), o ile istniały w latach pokojowych, należy przy obliczaniu normalnego zysku względnie dochodu z tych lat, przyjąć w normalnej wysokości, chociażby podatnik ich nie wykazał.

§ 25.

Co do sposobu uwzględnienia strat, poniesionych w pewnym źródle dochodu w jednym z lat wojennych (art. 19), mają analogiczne zastosowanie postanowienia ustępu drugiego § 7 niniejszego rozporządzenia; straty, poniesione w pewnym źródle dochodu, mają być jednak potrącone tylko od zysku, osiągniętego z tego samego źródła w innym roku wojennym, zatem np. straty, poniesione w pewnym przedsiębiorstwie, nie mogą być potrącone od zysku osiągniętego z innego przedsiębiorstwa.

Postanowienia co do poszczególnych źródeł dochodu.

1. Dochód z posiadłości gruntowej.

§ 26.

Przy posiadłości gruntowej, pozostającej we własnym zarządzie, uważa się za dochód rzeczywiste uzyskany roczny czysty przychód z całego rolnego i leśnego gospodarstwa, jakoteż z innych z posiadłością gruntową połączonych gałęzi produkcji oraz uprawnień (prawo rybołówstwa, polowania i t. p.), łącznie z wartością pieniężną produktów, użytych w gospodarstwie domowym podatnika.

Jeżeli w związku z użytkowaniem gruntów w gospodarstwie rolnem i leśnym utrzymywane są w ruchu także gorzelnie, browary, fabryki krochmalu, młyny, tartaki i inne rolnicze gałęzi fabrykacji, dalej kopalnie gliny, kamieniołomy, torfianie i inne podobne przedsiębiorstwa, przy których przychody czyspic się bezpośrednio z ziemi, ma być dochód z tego rodzaju przedsiębiorstw zeznawany przez podatników, jakoteż oszacowywany przez komisję, łącznie z dochodem z gospodarstwa rolnego i leśnego. Jeżeli zaś te przedsiębiorstwa przemysłowe nie zostają w bezpośrednim związku z gospodarstwem rolnem i leśnym, należy dochód z nich obliczyć według postanowien, odnoszących się do dochodu z samostojnych

przedsiębiorstw i zatrudnień (§ 28 niniejszego rozporządzenia).

Przy wydzierżawionych posiadłościach gruntowych lub uprawieniach, związanych z posiadłością gruntową (prawo polowania, rybołówstwa i t. p.) uważa się za dochód czynsz dzierżawny z doliczeniem wartości pieniężnej ewentualnych świadczeń w naturze i wszystkich innych świadczeń ubocznych ze strony dzierżawcy, oraz pożytków, zastrzeżonych wydzierżawiającemu, po odliczeniu potrącalnych ciężarów, nałożonych kontraktem na wydzierżawiającego, opustów z czynszu dzierżawnego, spowodowanych klęskami elementarnymi, nieurodzajami itp., oraz ekwiwalentu za zużycie przedmiotu dzierżawnego, o ile dzierżawca do poniesienia tego ciężaru nie jest kontraktem zobowiązany.

Przy obliczeniu dochodu dzierżawcy z dzierżawy rolnych należy od dochodu potrącić zapłacony czynsz dzierżawny, łącznie z wartością wszelkich innych świadczeń pobocznych, jakie ciążyą na dzierżawcy, z wyłączeniem tej kwoty, jaka przypada za mieszkanie, użytkowane przez dzierżawcę lub jego rodzinę.

Dochód z lasów stanowi suma przychodów, otrzymanych w roku podatkowym za plody leśne wszelkiego rodzaju, jakoteż wynagrodzenia, otrzymane za odstąpienie osobom trzecim prawa użytkowania lasów po potrąceniu kosztów kultury leśnej, ochrony lasu, zarządu lasu, wyrębu i wywozu drewna, tudzież kosztów konserwacji budowli (leśniczówek, mostów, dróg i t. p.).

Koszta zalesienia wolno liczyć tylko o tyle, o ile chodzi o racjonalną konserwację obszaru leśnego, nie zaś o zalesienie nowych dotychczas nagich powierzchni celem rozszerzenia tego obszaru.

2. Dochód z budynków.

§ 27.

Za dochód z budynków wynajętych uważa się rzeczywistą uzyskaną roczną sumę komornego łącznie z ewentualnym wynagrodzeniem za wynajętą razem z mieszkaniem ruchomości, tudzież za używanie urządzeń wodociagowych, gazowych i elektrycznych, wind itp., jakoteż wynagrodzenia za place na składy, podwórza, ogrody domowe itd.

Do komornego należy doliczyć także wartość pieniężną świadczeń pobocznych, ciężających na najemniku na korzyść wynajmującego, a potrącić od komornego ciężary, które nałożono wskutek stosunku najmu na najemcę.

Komorne, o ile podatnik jego nieściągłość niewątpliwie udowodni, należy wyliczyć przy obliczeniu dochodu z budynku.

Za dochód z budynków lub części budynków przez samego właściciela domu, lub członków jego gospodarstwa domowego zajętych, albo też innym osobom bezpłatnie do użytkowania pozostawionych, uważa się czystą wartość użytkową, jaką budynek lub części tegoż przedstawiają ze względu na ich jakość i położenie, oraz miejscowe stosunki najmu.

Z budynków lub części budynków, których właściciel używa wyłącznie do gospodarstwa rolnego i lasowego lub do celów przemysłowych, na bezpłatne mieszkanie dla robotników i sług, na stodoły, stajnie dla bydła użytkowego i pociągowego, na składy, spichlerze, na lokale fabryczne i maszynowe, nie oblicza się osobnego dochodu, natomiast przy ustaleniu dochodu z tych źródeł należy odpowiednio uwzględnić większą zyskowność przedsiębiorstw rolnych i leśnych lub przemysłowych, spowodowaną użytkowaniem tych budynków.

W takim razie wydatki niżej wyszczególnione mogą być uważane za pozycje potrącalne odnośnie przedsiębiorstwa rolnego i leśnego lub przemysłowego.

Od dochodu z budynków można potrącić w szczególności:

1) Rzeczywiście poniesione roczne wydatki na utrzymanie w dobrym stanie i remont budynków, łącznie z wydatkami na utrzymanie ogrodu, oraz wynajętych, łącznie z mieszkaniem, ruchomości urządzeń wodociagowych, gazowych i elektrycznych, wind itp.

Nie nadają się natomiast do potrącenia kosztu budowy, przebudowy lub ulepszenia budynku, oraz krusza nabycia nowych sprzętów lub zaprowadzenia wymienionych wyżej urządzeń.

2) Stosowną kwotę za zużycie budynku, której wysokość oznaczyć należy z uwzględnieniem stanu, wieku, kosztów budowy itp.

3) Koszt ubezpieczenia budynku wraz z przy należnościami od pożaru i innych klęsk.

4) Wynagrodzenie administratora i stróża budynku.

(Dalszy ciąg nastąpi).

STAN EMISJI BILETÓW

POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

Dnia 31-go maja 1919 r.

Otrzymano emisji Marek Polskich z Berlina	1.299.211.000,—
Otrzymano emisji Marek Polskich z Warszawy	543.300.000,—
	Mk. 1.842.511.000,—
Spalono przed 11/11 1918 r.	4.176.000,—
Przeznaczono do spalenia	15.430.000,—
Pozostałość w Centrali wynosi *)	196.932.073,—
Pozostałość w Oddziałach wynosi	54.970.273.50
	Mk. 271.508.346.50
W obiegu znajduje się	Mk. 1.571.002.653.50
Dnia 11/11 1918 r. obieg wynosił	880.150.867.50

Od dnia przejścia Kasy wypuszczono Mk. 690.851.786.—
*) W tej sumie Mk. 34.357.051.50 — bardzo użytecznych.

Za Naczelnego Dyrektora:

(—) J. Zarzycki.

Główny Skarbnik:

(—) Marjan Karpus.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wydział Prasowy Min. Spr. Wewnętrznych komunikuje, że na skutek krwawych zajęć między funkcjonariuszami policji i szeregowcami armji, które miały miejsce dnia 1-go b. m. na Pradze, powołana została natychmiast Komisja Śledcza, złożona z przedstawicieli Ministerstw: Sprawiedliwości, Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych.

Zadaniem Komisji jest szybkie i gruntowne zbadanie przyczyn zajść, aby drogą radykalnego ich usunięcia, uniemożliwić na przyszłość powtarzanie się podobnych ekscesów. Komisja ma również ustalić, kto i w jakich rozmiarach brał udział w zajściach.

Z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Dnia 18 maja r. b., za pośrednictwem Inspekcji Pracy w Lublinie, uregulowano warunki pracy w 5 miejscowych fabrykach przemysłu metalowego: Wolski i Ska, Płoge i Łaskiewicz, Mastalerz i Kegel, W. Moritz, oraz Kujawski i Milewski, na następujących zasadach:

Robotnicy, zarabiający dotychczas 25 koron dziennie, otrzymają 35% podwyżki, zarabiający od 25 do 35 koron — 30% podwyżki, od 35 do 50 koron — 25% podwyżki, od 50 do 55 koron — 20% podwyżki, od 55 do 65 koron — 15% podwyżki, i powyżej 65 koron — 10% podwyżki. Robotnicy t. zw. placowi otrzymują minimum 30 kor. dziennie.

Sprawę komitetu fabrycznego pozostawia się tymczasowo w zawieszaniu. Do czasu ustalenia tej kwestji pozostają, jako prawomocne, delegacje, które w poszczególnych fabrykach dotychczas funkcjonowały.

Przyznane niniejszą ugodą nowe normy płacy obowiązują od dn. 10 maja b. r. włącznie.

W końcu marca r. b. Ministerstwo Pr. i Opieki Społecznej wysłało starszego referenta Sekcji Opieki Społecznej, p. A. Szczęsnego, do Szwajcarii i Francji w celu poznania organizacji, oraz zwiedzenia instytucji opieki społecznej w tych krajach.

Wysłany, uzyskawszy listy polecające do urzędów i organizacji opieki społecznej od Departamentu politycznego szwajcarskiego w Bernie, oraz od Zarządu Głównego Opieki Społecznej i odnośnych władz w Paryżu, zwiedził w ciągu dwóch tygodni w Bernie, Genewie, Bazylei oraz w ciągu trzech tygodni w Paryżu i dep. Sekwany szereg zakładów i urządzeń opieki społecznej, dotyczących opieki nad dziećmi, młodzieżą, starcami, kalekami, organizacji kooperatyw (centrala w Bazylei), zgromadził materiały pod postacią odnośnych przepisów, statutów, sprawozdań, oraz danych statystycznych z dziedziny opieki społecznej.

Dn. 19 maja r. b., za pośrednictwem Min. Pr. i Op. Społ., zawarta została umowa zbiorowa między Warsz. Związkiem Muzyków a właścicielami kabaretów na następujących zasadach:

Umowa zawiera się na rok z obowiązującym

3 mies. wypowiedzeniem na mocy orzeczenia Komisji Kwalifikacyjnej. Za czas trwania przerwy (nie dłużej, niż 3 miesiące) muzycy otrzymują połowę płacy. Minimum płacy wynosi za pracę 4 i pół godzin dziennie; dla solisty skrzypka i fortepianisty po marce 35, dla pierwszych głosów 27 mk., dla drugich głosów — 24 mk., dla fisharmonji mk. 25. Każda dodatkowa godzina jest płatna po 5 mk. od osoby. Zespół obowiązują jedna próba tygodniowo, nie dłuższa, niż 2 i pół godz., pianisty obowiązują nadto tygodniowo 7 i pół godzin próby. Próby dodatkowej płatne są po 4 mk. za godzinę.

Kabarety rozporządzające do 200 miejsc — trio, do 300 miejsc — kwartet, do 400 miejsc — kwintet, do 500 miejsc — sektet, od 500 do 800 miejsc — oktet, od 800 do 1000 miejsc — orkiestra z 12 osób, powyżej 1000 miejsc orkiestra z 17 osób.

Przyjmowanie muzyków winno się odbywać za pośrednictwem Związku Muzyków; tylko w braku wykwalifikowanych członków w Związku, firmom przysługuje prawo angażowania po za Związkiem Muzyków, którzy jednakże otrzymują wynagrodzenie jednakże z członkami Związku.

Do czasu wprowadzenia państwowych kas choarych właściciele kabaretów obowiązują się wpłacać na korzyść Zw. Muzyków podatek w wysokości 3% od wypłacanego Muzykom zarobku na koszty pomocy cy lekarskiej. W czasie choroby muzyka pracodawca płaci w ciągu 2 tygodni połowę jego pensji Związku kowi na koszty leczenia chorego. Za pierwszy dzień Wielkiejnocy i Bożego Narodzenia muzycy otrzymują dodatkowo 50% płacy zwykłej.

Zatargi pracowników z pracodawcami załatwia komisja kwalifikacyjna, działająca na podstawie regulaminu, opracowanego i przyjętego przez obie strony.

Z Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

Minister Poczt i Telegrafów, Linde, odbył w ubiegłą sobotę podróż inspekcyjną do Lublina. Minię strowi towarzyszyli Dr. Kaczanowski (Naczelnik Wydziału Osobowego), L. Szczurkiewicz (Naczelnik Wydz. Gospod.), Garan (Naczelnik Izby Obrach.) i Luniewski (główny kasjer). Urzędnicy Dyrekcji poczt w Lublinie pracują dotychczas w warunkach niesłychanie uciążliwych; w jednym pokoju mieści się kilka wydziałów; ekonomat ulokowany w zimnych piwnicach.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów nabyło za półtora miliona koron budynek trzypiętrowy, o dwóch frontach, w którym, po dokonaniu przeróbek, ma się rozpocząć praca Dyrekcji poczt w dniu 1-ym lipca.

Minister Linde ogłasza też prace pod budowę domów urzędniczych w Lublinie.

We czwartek, 5-go b. m., zamierza Minister Linde odbyć podróż inspekcyjną do Lwowa i Stanisławowa.

TELEGRAMY I PÓLDOWNICZE.

Do Pana Prezesa Ministrów, Paderewskiego, nadszły następujące depesze:

„Zebrani w dniu 25 maja na Zjeździe Stowarzyszeń Lokatorów w Radomsku delegaci stowarzyszeń Radomska, Warszawska, Łódzka, Radomska, Włocławka, Sosnowca, Będzina i innych miast w poczuciu wielkości dziejowego momentu zakładania podwalin pod nowopowstającą wielką Zjednoczoną Polskę, jedomyślnie uchwalili przesłać Przedstawicielom najwyższej zwierzchniczej Władzy polskiej wyrazy hołdu i czci najgłębszej, pokornie prosząc o utrzymanie w mocy dekretu styczniowego o lokatach, który chroniłby ich nadal od wyzysku.

Prezydjum Zjazdu — Henryk Witkowski, Stanisław Niemiec”.

„Z okazji posiedzenia swego w dniu 24. V. 1919 roku drugi z rzędu sejmik ziemi Łęczyckiej w uznaniu położonych przez Pana niezwyklej dla sprawy wyzwolenia i spotęgowania ukochanej Ojczyzny naszej zasług i poświęcenia się jednoznacznie postanowił przesłać Ci, nietytułowany Hetmanie Narodu, władca dusz polskich, słowa hołdu i czci wiekopomnej! Upewniam Pana, że adres ten powstał z pobudek gorącej miłości, jaką w sercu żywić dla Pana winien każdy prawdziwy Polak.

Komisarz Łęczycki — S. Popielawski”.

„Zgromadzeni Polacy z okazji obchodu uroczystości 3-go maja z gminy Piwniczna i okolicznych przesyłają Wielkiemu Ordęnikowi naszej Ojczyzny i Narodu Polskiego wyrazy wdzięczności, czci i hołdu.

Komitet Koła st. Piwniczna”.

„Nowo wybrana Rada Miejska miasta Ozorków, na posiedzeniu 27 maja r. b. zebrana, składa hołd Dostojnemu Obywatelowi Prezydentowi Ministrów, Paderewskiemu i wyraża najwyższego uznania za tak owocną pracę przy budowie Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewodniczący Rady Miejskiej:

(—) Burmistrz T. Kapuściński”.

SEJM USTAWODAWCZY.

Na posiedzeniu 43-em Sejmu p. Minister Przemysłu i Handlu Hącia wygłosił przemówienie następujące:

Wysoki Sejmie! Poprawka, którą zgłosiła mniejszość, już była przedmiotem obrad na ostatnim zebraniu. Musiałbym chyba tu powtórzyć to, co przedtem temu wnioskowi już wyluszczyłem.

Zasadę, która się w tej ustawie, jednej i drugiej, znajduje i przeciąga, jak złota nić, jest, że są to zwrotne pożyczki, które nie mogą być obciążane rozmaitemi przepisami. Muszą one być traktowane ze względów finansowych, ze względów bezpieczeństwa pożyczki, ażeby skarb nadto nie został obciążony. Tylko te przedsięwzięcia, które z ogólnego punktu widzenia zasługują na ten kredyt, zostaną uwzględnione. Dlatego też nie można obciążać ustawy sprawami, które z tą zasadą nie mają nic do czynienia, które wypływają z innych punktów widzenia.

Dlatego też współdziałal i decyzja Ministerstwa Pracy jest, według naszego zdania, zbyt dużą i komplikuje niepotrzebnie sprawę. Doprowadza do większego biurokratyzmu, a chyba panowie sami przyznają, że biurokratyzmu w Polsce już mamy dosyć, a bez potrzeby powiększać go nie mamy absolutnie zamiaru.

Dalsze poprawki, które zostały wniesione, także nie mogą być obecnie zastosowane. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że przy tych pożyczkach, przy wnioskach będzie rozpatrywana cała sytuacja fabryk, i jeśli stosunki będą nieznośne, jeśli będą takie, jak tu panowie opisali, natenczas niewątpliwie wnioski te nie zostaną uwzględnione.

Co do ustawy drugiej o kredycie 25 milionów marek na ulgowe pożyczki dla drobnych przemysłowców, rzemieślników oraz organizacji wytwórczych, to chciałbym nasamprzód wystąpić przeciwko podwyższeniu tej sumy na 50 milj. mk.

Niech panowie mnie nie posiadają o to, że czy nie to z jakiegoś braku zyczliwości dla sfer rzemieślniczych i drobnych przemysłowców.

Nie tem można uzasadnić, że narazie przeznaczamy tylko 25 milj. Jak będzie potrzeba, jak okaże się, że ta suma jest zamala, jeśli ta suma będzie się chyliła z czasem ku wyczerpaniu, to pierwszym, który stawi wniosek o podwyższenie jej, będzie Minister Przemysłu i Handlu.

Dlatego teraz nie zaleca się podwyższyć tej su-

my, ażeby mieć możność kontroli tej ustawy, ażeby przed wniesieniem o podwyższenie, które może nastąpić i musi nastąpić w przeciągu kilku miesięcy, mógł już skontrolować sprawność jej, czy się nie zaleca w tym lub owym względzie prowadzić poprawki, aby wyraźniej i sprawniej funkcjonowała. Tylko z tego względu stoję na tem stanowisku, że by tylko 25 milj. przeznaczyć.

Te wszystkie momenty, które tutaj zostały przytoczone, są bardzo ważne, jednak nie chciałbym przedłużać dyskusji i dziś się nad temi sprawami zastanawiać. Nie mogę wchodzić w szczególne wypowiedzi panów posłów Majewskiego i Bruna, jednak chciałbym wobec poprzedniego mówcy zwrócić na to uwagę, że nie są to płacze nieuzasadnione, o których p. poseł wspominał, że przemysłowcy udają obecnie komedję. To nie jest komedja, to jest, niestety, tragedia, w całym znaczeniu tego słowa, bo to, co powiedział p. Brun, wyliczając te kolosalne rekwizytacje, wystarcza, ażeby zrozumieć, w jakim trudnym, w jakim rozpaczliwym położeniu znajduje się nasz przemysł.

Jeżeli chce się uogólniać wyjątki, jak np. poruszoną sprawę p. Schoena, to przeciwko tego rodzaju uogólnieniom stanowczo protestować muszę. Jeżeli p. poseł mówił, że mieli przemysłowcy kredyt i pieniądze, to przyznam, że, owszem, mieli tak długo, jak było dobrze, ale przez przeciąg 4 lat wojny wszystkie zasoby się wyczerpały i muszą być odnowione.

O ile chodzi o ustawę o współdziałaniu w zyskach, że robotnicy będą mieli w tym kierunku wpływ, narazie przesądzać tego nie mogę. Jeżeli panowie uchwalicie, natenczas Ministerstwo nasze wspólnie z Min. Pracy zajmie się opracowaniem tej sprawy z całą odpowiedzialnością i świadomością. Nie będziemy gonić za tendencjami gospodarczymi, nie będziemy się starać o to, aby się przypodobać tej lub owej partii, będziemy się opierali na wymaganiach życia, na tej podstawie, że niewątpliwie reforma stosunków pomiędzy fabrykantem a robotnikiem wymaga sanacji. Wtenczas tylko ma rację bytu i wtenczas będzie przedłożona, jeżeli z całą stanowczością i świadomością możemy się spodziewać, że ona się przyczyni do polepszenia bytu stanu robotniczego, który niestety jest obecnie niemożliwy i utrudnia uprzemysłowienie naszego kraju. (Głosy: Bravo!).

Kronika polityczno-społeczna.

Posłowie Sejmowi w Tow. naukowem. Posłowie Sejmowi, w których gronie znaleźli się przedstawiciele niemal wszystkich grupowań sejmowych, zwiędli w dniu 31 maja gmach Towarzystwa Naukowego Warszawskiego przy ulicy Śniadeckich 8, oraz zakłady badawcze, w nim się znajdujące. Na powitanie, wygłoszone przez prezesa Tow. Naukowego, Jana Kochanowskiego, odpowiedział poseł Głabiński. Następnie oprowadzał gości i udzielał wyjaśnień zastępca sekretarza generalnego, Kazimierz Stolyhow, jak również wiceprezesa Leon Kryński oraz kierownicy poszczególnych pracowni Tow. Naukowego, pp.: S. J. Thugutt, M. Handelsmann, K. Białaszewicz, R. Minkiewicz, Jan Tur, G. Korbut i E. Flatau.

Zjazd Polek. W sali Tow. Naukowego odbywa się zjazd delegatów „Kół Polek”, na który przybyło 190 osób z prowincji i kresów.

P. Wańkowiczowa zobrazowała powstanie „Kola Polek”, poczem złożyła sprawozdanie Kola warszawskiego. Z działalności Kół Kresowych relacje złożyła p. Kozielewska, przyczem na specjalne wyróżnienie zasługują Kola wileńskie i grodzieńskie.

Sprawozdania pogotowia wojennego i stowarzyszeń pokrewnych, dział oświatowy, sanitarny, patronatów, pralni i szwalni, gospód żołnierskich i sklepów żołnierskich, oraz tocząca się dyskusja nad nienty wypełnili oba dni zjazdu.

Dość, w trzecim i ostatnim dniu zjazdu, zostanie dokonany wybór zarządu i komisji kontrolującej oraz zapadną uchwały, rezolucje i opinie zjazdu.

O pomoc dla ludności polskiej na Rusi. W sali Towarzystwa higienicznego odbył się wiec w sprawie udzielenia pomocy ludności polskiej na Rusi, zwołany przez delegację polskiego komitetu wykonawczego.

Na przewodniczącego wybrano p. T. Michałowskię, w prezydium zaś zasiadli pp.: Z. Grocholski, poseł Jabłoński, Poniatowski; sekretarzem p. Skrzyński.

Po zagajeniu przez prezesa p. Michałowskię zabrał głos p. R., delegat ludności polskiej na kresach, który całą drogę od Kijowa do Warszawy, zatem około 450 wiorst, przebył pieszo, przedzierając się przez front bolszewicki i hajdamacki. Mówca przedstawił okropne wprost położenie Polaków na Rusi, którzy po północnych „rzędach” bolszewickich, ciągłych grabieżach, mordach, rekwizytach, kontrybucjach i wszelkiego rodzaju ograniczeniach, znajdują się w sytuacji bez wyjścia. Dlatego zrozpaczeni wysłali p. R. do Warszawy, aby starał się o natychmiastowe udzielenie pomocy, w pierwszym rzędzie dla Macierzy polskiej, szkół i instytucji polskich na Rusi, których fundusze zupełnie się wyczerpały. W razie nieudzielenia subsydjum, ludność polska będzie zmuszona do masowej emigracji, narażając się na niechybną śmierć z ręki band bolszewickich.

Po przemówieniu delegata zabrał głos członek polskiego komitetu wykonawczego, p. St. Smulski, który przedstawił konieczność najspieszniejszej akcji, zmierzającej do przyśpieszenia pomocy ludności polskiej kresów, do jak najszerszego poinformowania zagranicy o okropnych sto-

sunkach tam panujących, wskazywał brak zainteresowania ogółu sprawami polskimi na „kresach”, oraz zaznaczył, że delegacja polskiego komitetu wykonawczego, która bawi w Warszawie, prace w tym kierunku prowadzi, napotyka jednak znaczne przeszkody, zwłaszcza obojętność dla spraw naszych na Rusi.

Następnie p. Z. Berezowski umotywował rezolucję, przyjętą przez wiec jednogłośnie:

„Wiec wzywa Sejm i Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, aby pospieszyły z pomocą zagrożonej w swym istnieniu ludności polskiej na Rusi i ratowały życie polskie na kresach od grożącej mu kompletnej zagłady. 2) Wiec wzywa społeczeństwo polskie z kresów, ażeby spełniło swój obowiązek i niezwłocznie poparło ofiarnością rozpaczone wysiłki pozostałych na Rusi rodaków w celu ratowania szkół i instytucji Macierzy polskiej. 3) Wiec wzywa delegację

TELEGRAMY.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 2 czerwca. Na wszystkich frontach bez zmiany.

Zastępca Szefa Sztabu:

Haller pułkownik.

Komunikat poznański.

Poznań, 31 maja. Front północny: Pod Broniewem, Rynarzewem i Peterkiem odparto patrolo niemieckie. Pod Ludwikowem nieprzyjacieli ostrzelali minami nasze pozycje. Na odcinku kujawskim i buzdzińskim silny ogień broni ręcznej. Na reszcie frontu spokój.

Front zachodni: Na południe od Warty i na odcinku leszczyńskim odparto nowe silne patrolo niemieckie. Pod Kolnem lotnik niemiecki ostrzelali nasze pozycje. Nowy Świat nieprzyjacieli obrzucił minami. Zresztą zwykła strzelanina.

Front południowy: Na odcinku rawickim spokój. Pod Bestwinem i Urszulą odparto zaczepki patrolo niemieckich. Klin nieprzyjacieli obsadził ponownie bez walki.

Szef sztabu:

Wroczyński, gen. pporucznik.

Rezultaty wyborów w Poznańskim.

Poznań, 2 czerwca. (PAT). Według dotychczasowych wyników wyborów wczorajszych do Sejmu Ustawodawczego w Poznaniu padło: na listę nr 1

(Zenkeller) 3 głosy, na listę 2 (kompromisowa) 54.000, na listę 3 (socjalistyczna) 4.200, na listę 4 (stron. ludowego) 8.500. Co do prowincji, obliczanie jeszcze trwa.

Prasa francuska o polskości Górnego Śląska.

Paryż, 2 czerwca. (PAT). „Temps” i inne dzienniki zamieszczają artykuły i entrefilety, dowodzące polskości Górnego Śląska. „Information” w obszernym artykule o przemysle naftowym w Galicji dowodzi konieczności przyznania tych ziem Polsce.

Rokowania we Lwowie z Rusinami.

Lwów, 2 czerwca. (PAT). Wczoraj popołudniu przybyła tu delegacja ukraińska, która zamieszkała w hotelu krakowskim. Składa się ona z kilku oficerów, na których czele stoi b. podpułkownik armji austriackiej, generał strzelców ukraińskich, Delkin.

Delegacja przyjechała do Lwowa autobusami w asystencji 2-ech oficerów polskiej żandarmerji.

Oficerom ukraińskim pozostawiono broń.

Delegacja ta przyjechała z propozycją zawarcia rozejmu. Dziś rano przyjął delegację generał Iwaszkiewicz. Urzędowa „Gazeta Lwowska” dowiaduje się, że władze tutejsze nie są upoważnione do żadnych rokowań. Miarodajne czynniki lwowskie zawiadomyli natychmiast władze warszawskie. Należy podnieść, że delegacja ukraińska składa się jedynie z oficerów, niema zaś żadnego przedstawiciela władz cywilnych.

REPERTUAR TEATRÓW WARSZAWSKICH.

Teatr Wielki. Dziś „Eros i Psyche”, jutro „Trubadur”.
Teatr Rozmaitości. Dziś „Konstytucja”, jutro „Taniec przed zwierciadłem”.

Teatr Letni. Dziś „Kochanek z obłoków”, jutro „Bou-bouche i Dozule”.

Teatr Nowości. Dziś i jutro „Zemsta nietoperza”.

Teatr Mały. Dziś i jutro „Kochankowie”.

Teatr Polski. Dziś i jutro „Korjolan”.

Teatr Powszechny. Dziś i jutro „Cyganin”.

Inspektorat

Wojsk Kolejowych

(Warszawa, Wierzbowa 8 (IV))

potrzebuje:

1) kafary ręczne, windy ręczne, wielokrążki, pochodnie acetylenowe, liny, nity i t. d.

2) cynk, asbest, biały metal, minium, salmiak, wełna do czyszczenia, lój, kilingeryt i t. d.

3) warsztaty ruchome do naprawy wózków molarowych.

4) narzędzia do trasowania i do robót ziemnych, murarskich, kamieniarskich, ciesielskich, stolarskich, blacharskich i t. d.

Oferty pożądane przed 10 czerwca.

ZAKŁADY
„DERMAPOL”

Zjednoczonych majstrów cechowych chrześcijan

Rymarskich i siodlarskich

w Warszawie, Leszno 70.

Zakłady przyjmują wszelkie roboty wchodzące w zakres rymarstwa, siodlarstwa i podróżnictwa. 3083

Dostawy wojskowe, kolejowe i t. d.

Stemple, pieczęcie
„Union”, Warszawa, Nowy Świat Nr. 55.
Cenniki bezpłatnie. Zamówienia na prowincję wysyła się za zaliczeniem. 2999

Ajentura Jeneralna w Warszawie
Pierwszego Rossyjskiego Towarzystwa Ubezpieczeń
założonego w roku 1827

otrzymała zawiadomienie o zgubieniu dowodu zastawowego na udzieloną pożyczkę w ilości Rb. 1650, pod zastaw polisy życiowej za Nr. 13967, na imię Ieka Majera Proszowera.

Upraszając znaleźć o zwrocie tego dowodu do biura Ajentury Jeneralnej, przy ulicy Jasnej, Nr. 17 w Warszawie, jednocześnie zaznacza się, że na zasadzie § 57 ustawy Towarzystwa, zagubiony dowód uważany będzie za nieważny, jeżeli nie będzie przedstawiony w ciągu sześciu miesięcy od daty niniejszego ogłoszenia, i w tym wypadku wydany zostanie stronic dublikat.

U w a g a. Ogłoszenie niniejsze winno być pomieszczone w Nr. 109 z dnia 17 maja r. b.

